

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการปัญหาการบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 2) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และ 3) เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การทำวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ขั้นตอนที่ 2 กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และขั้นตอนที่ 3 การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผู้บริหารของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาที่อยู่ในระบบกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่สามารถชำระหนี้ได้ และนักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ จำนวน 20 คน ขั้นตอนที่ 2 ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาที่อยู่ในระบบกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่สามารถชำระหนี้ได้ และนักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ จำนวน 20 คน เลือกโดยกำหนดคุณสมบัติ คือ ผู้ให้ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และขั้นตอนที่ 3 ได้แก่ ผู้บริหารของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาที่อยู่ในระบบกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่สามารถชำระหนี้ได้ และนักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ จำนวน 20 คน สำหรับประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก และผู้บริหารของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาที่อยู่ในระบบกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่สามารถชำระหนี้ได้ และนักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ จำนวน 384 คน สำหรับการตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ ประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก และเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ

การศึกษา ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก และเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของยุทธศาสตร์การบริหารการจักระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และขั้นตอนที่ 3 ได้แก่ ประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของยุทธศาสตร์การบริหารการจักระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และแบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารการจักระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก และเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ขั้นตอนที่ 2 โดยรวบรวมผลสรุปจากประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก และเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของยุทธศาสตร์การบริหารการจักระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และขั้นตอนที่ 3 ได้จากประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก และแบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารการจักระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การจักระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทำการรวบรวมจากประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ตามหลักการเชิงเนื้อหา และเหตุผลทางวิชาการ โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในส่วนต่างๆ ตามข้อเท็จจริงโดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีในเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารการจักระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ขั้นตอนที่ 2 โดยการทำการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก ในเรื่องความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของยุทธศาสตร์การบริหารการจักระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และขั้นตอนที่ 3 โดยการทำการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารการจักระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ตามหลักการเชิงเนื้อหา และเหตุผลทางวิชาการโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในส่วนต่างๆ ตามข้อเท็จจริงที่ได้จากประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก และจากแบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารการจักระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา และสมการพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA) สำหรับทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปตามขั้นตอนการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 ของการวิจัย

ประเด็นการบริหารการจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สรุปได้ ดังนี้

1. ประเด็นหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินเชื่อมีความล่าช้าและไม่เหมาะสม

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จัดตั้งด้วยวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ทางสังคม จึงขาดการวางแผนในเรื่องการหมุนเวียนสถานะทางการเงินที่ชัดเจนว่าจะดำเนินการอย่างไร โดยเฉพาะเงื่อนไขการชำระหนี้เงินกู้ยืม ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่เพราะมีลักษณะผ่อนปรน เช่น คิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพียงร้อยละ 1 ต่อปี และขาดการบังคับติดตามการชำระหนี้ที่เข้มแข็ง ทำให้เงินหมุนเวียนไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และยังมีกรณีศึกษาที่ว่าผู้กู้ยืมเงินส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญหรือมีจิตสำนึกต่อการชำระหนี้เงินกู้ยืม รวมทั้งไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย เพราะมีตัวอย่างให้เห็นว่าจะเป็นการบังคับใช้กฎหมายในลักษณะประนีประนอม ผ่อนปรนมากกว่าบังคับใช้อย่างจริงจัง

2. ประเด็นการเข้าไม่ถึงเป้าหมายหลักของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

วัตถุประสงค์หลักของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ การให้กู้ยืมเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ที่ขาดโอกาส เนื่องจากเป็นผู้ยากจนหรือขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยให้กู้ยืมเพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าครองชีพในระหว่างศึกษา แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถครอบคลุมได้ทั้งหมด

3. ประเด็นการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การกำหนดนโยบายของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้จัดสรรวงเงินสินเชื่อตามพื้นที่ของสถานศึกษาในรูปแบบโควตา เพื่อให้แต่ละสถานศึกษา และให้สถานศึกษาทำหน้าที่กลั่นกรองตามหลักเกณฑ์ว่านักศึกษาคนใดได้รับสิทธิการกู้ยืม แต่พบว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่สามารถใช้หลักเกณฑ์พื้นที่ระดับความยากจนของผู้กู้ยืมในขั้นตอนของการปฏิบัติจริง เนื่องจากความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์และความยุ่งยากในการจัดเก็บข้อมูลสันทัดของนักศึกษาในแต่ละสถาบัน อาจจะเป็นความจริงที่ว่า มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ในจังหวัดในภาคตะวันออก ซึ่งถือกันว่ายากจนกว่าโดยเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่น แต่นักศึกษาที่มาเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้มาจากหลายจังหวัดทั่วทุกภูมิภาค จึงไม่สามารถสรุปได้ชัดเจน เป็นต้น

4. ประเด็นผู้กู้ยืมเงิน

พบว่า ผู้กู้ยืมเงินขาดความรับผิดชอบและจริยธรรมในการจ่ายชำระหนี้เงินกู้ยืมคืน รวมทั้งยังพบประเด็นปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ ผู้กู้ยืมเงินไม่ดำเนินการกู้ยืมเงินตามระยะเวลาที่กองทุน

กำหนด เช่น ไม่ทราบว่าจะต้องต่อสัญญาทุกเทอม และต่อสัญญาช่วงไหน ผู้กู้ยืมเงินกรอกความประสงค์ขอกู้ยืมเงินผิดความประสงค์ขอกู้ยืมเงิน และผู้กู้ยืมเงินเขียนสัญญาผิด เขียนตัวย่อ รวมทั้งไม่ตรวจสอบข้อมูลค่าเล่าเรียนในสัญญาของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ ทำให้เกิดปัญหาในด้านต่างๆ เช่น การไม่มีรายชื่อเข้าสอบ กรอกรหัสประจำตัวนักศึกษาผิด รหัสนักศึกษาซ้ำกัน ทำให้สถานศึกษาไม่สามารถลงทะเบียนเรียนได้

ตอนที่ 2 ผลสรุปการวิจัยตามขั้นตอนที่ 2 ของการวิจัย

การกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารการจัดการปัญหาระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้ 2 ยุทธศาสตร์ คือ

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืม และระบบบริหารจัดการหนี้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืม เพื่อให้สถานศึกษาคัดเลือกนักเรียน/นักศึกษาได้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น นักเรียน/นักศึกษาสามารถกู้ยืมเงินได้อย่างสะดวก รวดเร็วและมีความเท่าเทียมกัน ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมโอนเงินได้อย่างรวดเร็ว กองทุนจะพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการกู้ยืมในสาขาที่ขาดแคลน เพิ่มเติมจากระบบการกู้ยืมผ่านอินเทอร์เน็ต (e-Studentloan) และพัฒนาระบบการจัดการเงินคงค้างของสถานศึกษาในระบบ e-Audit โดยเชื่อมโยงข้อมูลในระบบ e-Studentloan กับข้อมูลของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม เพื่อให้สถานะการกู้ยืมเงินเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องเงินคงค้างในสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเงินคงค้างในสถานศึกษา นอกจากนี้ กองทุนได้จัดงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกองทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยระบบงานกองทุนในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของสถาบันอุดมศึกษา และส่งเสริมการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1.2 ระบบบริหารจัดการหนี้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เงินงบประมาณแผ่นดินหมุนเวียนกลับกองทุนรวดเร็วยิ่งขึ้น กองทุนจะเร่งประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ของรัฐอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อท้องถิ่นอย่างทั่วถึง การจัดทำกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการชำระหนี้ร่วมกับผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างระบบเครือข่ายประชาคมที่เข้มแข็ง

มุ่งเน้นด้านการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืม เพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และบูรณาการ ดำเนินงานให้กู้ยืมอย่างมีประสิทธิภาพ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้จัดทำกิจกรรมหรือโครงการที่สร้างและส่งเสริมให้มีเครือข่ายประชาชนที่เข้มแข็ง เช่น การสร้างเครือข่ายประชาคม การกำกับ ดูแลการดำเนินงานของสถานศึกษา โครงการสานต่ออาชีพผู้กู้ยืม

เงินกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา รวมทั้งกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาจะพัฒนาการให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ด้านการกู้ยืม และการชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง เช่น การผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมและเข้าถึงง่าย อีกทั้งทำการเพิ่มช่องทางติดต่อสื่อสารกับผู้กู้ยืม สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น ได้แก่ การให้บริการตอบปัญหาหรือข้อซักถามต่างๆ ผ่านทางหน่วยงานสถานศึกษา และเว็บไซต์ของกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตอนที่ 3 ผลสรุปการวิจัยตามขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัย

การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารการจัดการปัญหาระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ต้องมีปัจจัยที่ต้องคำนึงถึง 3 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมของผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 2) ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และ 3) หลักการให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งเมื่อประเมินยุทธศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากผลสรุปของประเด็นสัมภาษณ์ในเชิงลึก และเมื่อพิจารณาจากผลสรุปของแบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารการจัดการปัญหาระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกัน คือ กลุ่มตัวอย่างระบุว่า รูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านพฤติกรรมของผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทั้งในด้านความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ และด้านความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทั้งในด้านความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ และด้านความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ปัจจัยด้านหลักการให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทั้งในด้านความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ และด้านความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยของแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการศึกษา การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

ประเด็นการบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สามารถแบ่งเป็นปัญหาใหญ่ๆ ได้ 2 ด้าน คือ 1) ด้านที่เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์การชำระหนี้ ผู้กู้ยืมที่ค้างชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความเข้าใจและเห็นด้วยกับกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์การชำระหนี้ดังกล่าว การกำหนดให้มีระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี หลังสำเร็จการศึกษา และ/หรือเลิกการศึกษา รวมทั้งจะต้องชำระหนี้คืนเงินให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 15 ปี ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี เมื่อผู้กู้ยืมขอผ่อนผันชำระหนี้จะได้รับการยกเว้นเบี้ยปรับ และหากต้องการขอผ่อนผันการชำระหนี้จะสามารถขอได้ถึงครั้งละ 6 เดือนติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 ปี และการชำระหนี้สามารถติดต่อได้ที่ บมจ.ธนาคารกรุงไทย จำกัด มหาชน และการกำหนดให้ชำระหนี้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาในปีแรกในอัตราที่ต่ำ และค่อยๆ เพิ่มสูงขึ้นในปีหลังๆ ผู้กู้ยืมเงินที่ชำระตรงเวลาเห็นด้วย แต่ผู้กู้ยืมเงินที่ค้างชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นไปในทางที่ไม่เห็นด้วย เพราะเหตุผลที่ค้างชำระหนี้ ยังไม่มีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้ และหากค้างชำระในแต่ละงวดก็จะเกิดเบี้ยปรับที่จะต้องชำระในแต่ละงวดต่อไป และหากผู้กู้ไม่ชำระหนี้คืน ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบหนี้ในส่วนนี้แทน แต่ในด้านของผู้กู้ยืมที่ชำระหนี้ตรงเวลากลับระบุว่า ปัญหาสำคัญในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย คือ ขาดการเข้มงวดในการลงโทษ โดยเห็นว่ามีความผ่อนปรน ไม่เข้มงวดมากนัก จนเป็นสาเหตุให้ผู้กู้ไม่เกรงกลัว ทำให้มียอดหนี้ที่ค้างชำระสูงขึ้น และ 2) ด้านนโยบายกับการปฏิบัติ การบริหารจัดการปัญหาการชำระหนี้ที่เกิดขึ้นโดยกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีลักษณะเป็นการบริหารงานที่มุ่งเน้นในหลักการ (แข็งเกินไป) ในส่วนของเบี้ยปรับต่างๆ ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระให้กับลูกหนี้ ที่เป็นผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา หากพิจารณาจากภาวะเศรษฐกิจ โดยเฉพาะค่าครองชีพและอัตราค่าจ้างงานภาครัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรที่จะมีแนวทางหรือการกำหนดยุทธศาสตร์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์มากกว่านี้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ของผู้กู้ยืมเงิน สิ่งสำคัญที่สุดที่ควรจะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการค้างชำระหนี้ คือ การสร้างความเข้าใจระหว่างกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และลูกหนี้ (ผู้กู้ยืมเงิน) ที่มองเรื่องของการศึกษาว่าเป็นการสร้างประโยชน์ให้กับประเทศชาติ และยอมรับในปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะภาระที่ต้องเพิ่มขึ้นของผู้กู้ยืมเงินที่ค้างชำระหนี้เพื่อลดตัวเลขของหนี้เสียในระบบการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซิดเดอร์แมน (Ziderman, 1999) ที่ระบุว่า ในการพิจารณาคุณสมบัติผู้ขอกู้ยืมกองทุนเพื่อการศึกษา ว่าเป็นผู้ขาดแคลนหรือไม่นั้น เห็นว่าควรคำนึงถึงจำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนผู้อยู่ในวัยเรียน และจำนวนผู้สามารถหารายได้ของครอบครัว รวม

ไปถึงส่วนประกอบของครอบครัว เช่น พ่อแม่อยู่ด้วยกันหรือหย่าร้าง ปัญหาบางประการต่อมาซึ่งทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการจัดสรรเงินให้กู้ยืม สืบเนื่องมาจากกองทุนเพื่อการศึกษาจัดสรรงบประมาณตามสังกัดสถานศึกษา กำหนดไว้กว้างๆ นโยบายการจัดสรรเงินกู้ยืมให้ผู้กู้แตกต่างกันระหว่างผู้กู้รายเก่าและผู้กู้รายใหม่ และยังคงแตกต่างกันระหว่างสถานศึกษา

2. การกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารการจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยมีปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมของผู้กู้ยืมเงิน ด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ยืม และด้านหลักการให้เงินกู้ยืม โดยมุ่งเน้นในเรื่องความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการปัญหา ระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ที่มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืม และระบบบริหารจัดการหนี้ที่มีประสิทธิภาพ ในส่วนของ 1) การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืม เพื่อให้สถานศึกษาคัดเลือกนักเรียน/นักศึกษาได้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น นักเรียน/นักศึกษาสามารถกู้ยืมเงินได้อย่างสะดวกรวดเร็วและมีความเท่าเทียมกัน ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมโอนเงินได้อย่างรวดเร็ว กองทุนจะพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการกู้ยืมในสาขาที่ขาดแคลน เพิ่มเติมจากระบบการกู้ยืมผ่านอินเทอร์เน็ต (e-Studentloan) และพัฒนาระบบการจัดการเงินคงค้างของสถานศึกษาในระบบ e-Audit โดยเชื่อมโยงข้อมูลในระบบ e-Studentloan กับข้อมูลของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม เพื่อให้สถานะการกู้ยืมเงินเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องเงินคงค้างในสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเงินคงค้างในสถานศึกษา นอกจากนี้ กองทุนได้จัดงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกองทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยระบบงานกองทุนในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของสถาบันอุดมศึกษา และส่งเสริมการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 2) ระบบบริหารจัดการหนี้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เงินงบประมาณแผ่นดินหมุนเวียนกลับกองทุนรวดเร็วยิ่งขึ้น กองทุนจะเร่งประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ของรัฐอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อท้องถิ่นอย่างทั่วถึง การจัดทำกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการชำระหนี้ร่วมกับผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยสาเหตุของปัญหาการชำระหนี้เงินกู้ยืม คือ สภากาชาดการมีงานทำ รายได้ค่าตอบแทนที่ได้รับจากนายจ้าง หรือภาวะผู้กู้ยืมเงินตกงาน และต้องการเปลี่ยนงาน หลังจากจบการศึกษา เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายส่วนบุคคล ทำให้ผลของการตัดสินใจที่จะชำระหนี้เงินกู้ยืมกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาภาระหนี้สินอื่นๆ นอกจากหนี้เงินกู้เพื่อการศึกษายังเป็นปัญหาที่สำคัญ ผู้กู้ยืมส่วนมากจะมีปัญหาในเรื่องดังกล่าวนี้สูง ทั้งจากตัวผู้กู้ยืมเงินและครอบครัว

ประเด็นการบริหารการจัดการปัญหาการชำระหนี้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนหนึ่งมาจากการบริหารงานที่ขาดความยืดหยุ่น โดยเฉพาะในส่วนของเบี้ยปรับต่างๆ ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้กู้ยืมเงิน ควรที่จะมีแนวทางหรือการกำหนดยุทธศาสตร์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์มากกว่านี้เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ของผู้กู้ยืมเงิน การแก้ปัญหาค้างชำระหนี้ ต้องเข้าใจพฤติกรรมผู้กู้ยืมเงินซึ่งจะประสบกับปัญหาค่าครองชีพ ปัญหาเรื่องการว่างงาน ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อผู้กู้ยืมเงินโดยตรง ซึ่งสถานการณ์ทางเศรษฐกิจจะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น นโยบายการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงควรที่จะมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขณะเดียวกันผู้กู้ยืมเงินก็ต้องมีจิตสำนึกว่าเงินส่วนนี้เป็นเงินกู้เพื่อการศึกษาเป็นการอุดหนุนจากภาครัฐ และเป็นเงินที่ได้มาจากภาษีของประชาชน เพื่อให้การแก้ปัญหาไปสู่ความสำเร็จในที่สุด

2.2 ด้านการสร้างระบบเครือข่ายประชาสังคมที่เข้มแข็ง เพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และบูรณาการดำเนินงานให้กู้ยืมอย่างมีประสิทธิภาพ กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาได้จัดทำกิจกรรมหรือโครงการที่สร้างและส่งเสริมให้มีเครือข่ายประชาชนที่เข้มแข็ง เช่น การสร้างเครือข่ายประชาคม การกำกับ ดูแลการดำเนินงานของสถานศึกษา โครงการสานต่ออาชีพผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาและเพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ด้านการกู้ยืมและการชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง เช่น การผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมและเข้าถึงง่าย อีกทั้งทำการเพิ่มช่องทางติดต่อสื่อสารกับผู้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น ได้แก่ การให้บริการตอบปัญหาหรือข้อซักถามต่างๆ ผ่านทางหน่วยงานกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา และเว็บไซต์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการแก้ปัญหาค้างชำระหนี้ คือ การสร้างความเข้าใจระหว่างกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษากับผู้กู้ยืม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ โดยต้องสร้างค่านิยมหรือความเชื่อที่ว่า การศึกษาเป็นการสร้างประโยชน์ให้กับประเทศชาติ แล้วยอมรับในปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะภาระที่ต้องเพิ่มขึ้นของผู้กู้ยืมเงินที่ค้างชำระ เพื่อลดตัวเลขของหนี้เสียในระบบการศึกษา แต่ก่อนที่จะลดตัวเลขหนี้เสียดังกล่าว ทางภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดยุทธศาสตร์ใหม่เกี่ยวกับการบริหารจัดการการชำระหนี้ โดยกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่เหมาะสมและเป็นไปได้ รวมทั้งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ แบล็ค และไมเคิล แม็กเวล (Black; & Michael Maxwell. 1999) ที่ระบุว่า นโยบายกองทุนเงินกู้ยืมที่ขึ้นอยู่กับแต่ละสถาบันมีความไม่เท่าเทียมกัน ระบบการจัดสรรเงินกองทุนเกี่ยวข้องและเปลี่ยนแปลงไปตามผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ และพบวิธีการของกองทุนมีความไม่เหมาะสมและไร้จุดมุ่งหมาย

3. การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จากการศึกษาวิจัยได้จัดทำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุแห่งการค้างชำระหนี้ของ ชนินทร์

พิทยาวิวิท (2534) และขั้นตอนการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการให้กู้ยืมเงิน (กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. 2556) ซึ่งประกอบด้วย 1) พฤติกรรมของผู้กู้ยืมเงิน 2) ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ยืม และ 3) หลักการในการกู้ยืมเงิน เพื่อให้เกิดยุทธศาสตร์การบริหารการจัดระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และจากผลการวิจัยซึ่งรวบรวมผลจากประเด็นการสัมภาษณ์ในเชิงลึก และเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยกลุ่มตัวอย่างระบุว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสรรค์ บุญรอด (2552) ที่ระบุว่า ปัญหาการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มี 4 ด้าน คือ ด้านเกณฑ์รายได้ของผู้กู้ยืมเงิน ด้านการตรวจสอบ ด้านการติดตามการชำระหนี้คืน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เช่นเดียวกับ ธวัช พุ่มดารา และคณะ (2552) ที่ระบุว่า ปัญหาการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้แก่ ปัญหาใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการองค์การ ด้านการนำองค์การ และด้านการควบคุม รวมทั้ง เอกภพ ภูมมา (2553) ที่ระบุว่า ปัญหาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ที่พบมากที่สุดจากความคิดเห็นของนิสิต/นักศึกษา คือ ขั้นตอนการกู้ยืม ซึ่งมีขั้นตอนมากเกินไป/ยุ่งยาก/ล่าช้า และทำสัญญาบ่อยเกินไป ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่พบปัญหาว่า กรอบระยะเวลาการปฏิบัติที่กองทุนกำหนดยังไม่เหมาะสมส่งผลให้เกิดความยุ่งยากและล่าช้าในการดำเนินงาน โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับการกำหนดระยะเวลาการทำงานให้ยืดหยุ่นมากขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารการจัดระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมของผู้กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย สาเหตุของการกู้ยืมเงิน การตัดสินใจกู้ยืม ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการครองชีพ และค่าใช้จ่ายส่วนตัว ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย ความสามารถในการชำระหนี้ ระบบติดตามผลการชำระหนี้ และปัญหาและอุปสรรคในการชำระหนี้ และปัจจัยด้านหลักการให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย คุณสมบัติของผู้กู้ยืมเงิน ขอบเขตของผู้กู้ยืมเงิน ขั้นตอนการกู้ยืมเงิน การค้ำประกันการกู้ยืมเงิน หลักเกณฑ์การชำระหนี้คืนเงินกู้ยืม วิธีการชำระหนี้เงินกู้ยืม และการผ่อนผันและการชำระหนี้เงินกู้ยืม เป็นปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การบริหารการจัดระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทั้งด้านความเหมาะสมของยุทธศาสตร์และด้านความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์เช่นเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรา ปัทมสิงห์ (2550) ที่ระบุว่า นิสิต/นักศึกษาผู้กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีจิตสำนึกในการชำระคืนเงินกู้ยืม แต่ปัญหาที่พบได้เป็นด้านๆ ได้แก่ ด้านหลักเกณฑ์ ระเบียบ และข้อบังคับ ด้านการจัดสรรวงเงินให้กู้ยืม ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการพิจารณาให้กู้ยืม ด้านการทำสัญญากู้ยืม และด้านการสร้างจิตสำนึกของผู้กู้ยืม ซึ่งปัญหาในแต่ละด้านจะพบความมากน้อยของปัญหาตามลักษณะของผู้ที่ให้การศึกษ ในส่วน

ของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกองทุนก็จะพบปัญหาที่แตกต่างจาก นิสิต/นักศึกษาผู้กู้ยืมเงินจาก กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากผลการศึกษาดังกล่าวจึงได้ยุทธศาสตร์การบริหารการจัดระบบติดตามของกองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืม และระบบบริหารจัดการหนี้ ที่มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างระบบเครือข่ายประชาคมที่เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืม และระบบบริหาร จัดการหนี้ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการกู้ยืม และระบบบริหาร การจัดหนี้ที่มีประสิทธิภาพ

แนวปฏิบัติ

1. ด้านการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืม

กลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษา นักเรียนและนักศึกษา และ บมจ.ธนาคารกรุงไทย การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

1.1 พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

การพัฒนาเทคโนโลยีของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย 1) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลของกองทุน กยศ. ที่ทันสมัยและเป็นเอกภาพ สามารถให้บริการ ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) การปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต้องสอดคล้องกับ เป้าหมายหลักของกองทุน กยศ. และ 3) การบูรณาการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกองทุน กยศ. และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้กู้ยืม

1.2 พัฒนาระบบการจัดการเงินคงค้างของสถานศึกษาในระบบ e-Audit

การจัดการสถานะทางการเงินของกองทุน กยศ. ผ่านระบบการกู้ยืมผ่าน อินเทอร์เน็ต (e-Studentloan) โดยทำการพัฒนาระบบการจัดการเงินคงค้างของสถานศึกษาในระบบ e-Audit ด้วยการกำหนด 2 มาตรการ คือ 1) มาตรการระยะสั้น เป็นการพัฒนาระบบที่เชื่อมต่อ e-Studentloan กับระบบข้อมูลของธนาคารกรุงไทย และสถานศึกษา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเงิน คงค้าง และ 2) มาตรการระยะยาว เป็นการปรับปรุงระบบงาน e-Studentloan ให้ครอบคลุมทุกกระบวนการ ที่เกี่ยวข้องกับการให้กู้ยืมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 เสริมสร้างความเข้าใจเรื่องเงินคงค้างในสถานศึกษา

การเสริมสร้างความเข้าใจถึงระเบียบหลักเกณฑ์และการปฏิบัติงานกองทุน กยศ. โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาจากระบบเงินคงค้างเดิมที่มีผู้เกี่ยวข้อง 4 ส่วน ได้แก่ กองทุน กยศ. ผู้บริหาร

จัดการเงินให้กู้ยืม สถานศึกษา และผู้กู้ยืม โดยวิธีการประชุมหรือสัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในประเด็นหลักที่ว่า การส่งเงินกู้ยืมของกองทุน กยศ. ที่ไม่ได้ใช้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาผู้กู้ยืม คืนให้แก่กองทุน กยศ. ทุกภาคการศึกษาโดยเร็ว เพื่อที่กองทุน กยศ. จะได้นำไปหมุนเวียนให้กู้ยืมแก่นักเรียนและนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ที่ยังรอโอกาสอีกจำนวนมาก

1.4 จัดงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกองทุน

จัดสรรงบประมาณการวิจัยให้กระจายไปยังหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งในภูมิภาค โดยมีกระบวนการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ และมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการวิจัยร่วมกัน

2. ด้านระบบบริหารการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย ผู้กู้ยืม นักเรียนและนักศึกษา

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

2.1 ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ของรัฐอย่างต่อเนื่อง

มุ่งเน้นการสื่อสารในเชิงบวก กระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนและนักศึกษา ผู้กู้ยืม เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจากกองทุน กยศ. ด้วยวิธีการใช้สื่อผสมทั้งสื่อมวลชน สื่อสารสนเทศ โดยเผยแพร่ผ่านสื่อประเภทต่างๆ ในรูปแบบและเวลาที่สอดคล้องกัน

2.2 ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มุ่งเน้นการสื่อสารในเชิงบวก กระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนและนักศึกษา ผู้กู้ยืม ผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป รวมทั้งสถานศึกษา สถาบันการเงิน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐ เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจากกองทุน กยศ. ด้วยวิธีการใช้สื่อผสมทั้งสื่อมวลชน สื่อสารสนเทศ โดยเผยแพร่ผ่านสื่อประเภทต่างๆ ในรูปแบบและเวลาที่สอดคล้องกัน

2.3 การจัดทำกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการชำระหนี้ร่วมกับผู้บริหาร

มุ่งสร้างการตระหนักรู้เพื่อให้นักเรียนและนักศึกษา ผู้กู้ยืม มีจิตสำนึกในการชำระหนี้คืนตามเวลาที่กำหนด ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและโครงการต่างๆ ของกองทุน กยศ. เช่น โครงการพี่ช่วยน้อง และโครงการเร่งชำระหนี้อื่นๆ ร่วมกับผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

2.4 การจัดการเงินให้กู้ยืม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

กองทุน กยศ. ต้องมีการจัดทำแผนการให้กู้และกำหนดกรอบ ระยะเวลา วงเงินงบประมาณ ที่จะขอรับสนับสนุนจากรัฐบาลให้ชัดเจน โดยพิจารณางบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

แล้วตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน และผลการดำเนินการให้กู้ยืมเงินในอดีต และควรขอข้อมูลหรือความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของกองทุน กยศ. เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมตามความต้องการ และสอดคล้องกับการทำงานอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างระบบเครือข่ายประชาคมที่เข้มแข็ง

กลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษา นักเรียนและนักศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

1. ความร่วมมือจากหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และบูรณาการดำเนินงานให้กู้ยืมอย่างมีประสิทธิภาพ

จัดกิจกรรมหรือโครงการที่สร้างและส่งเสริมให้มีเครือข่ายที่เกิดจากความร่วมมือจากหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและบูรณาการดำเนินงานให้กู้ยืมอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการ กยศ. โครงข่ายการสร้างเครือข่ายประชาคม การกำกับ ดูแลการดำเนินงานของสถานศึกษา การเสริมสร้างการดำเนินงานของสถานศึกษา โครงการสานต่ออาชีพผู้กู้ยืม เป็นต้น

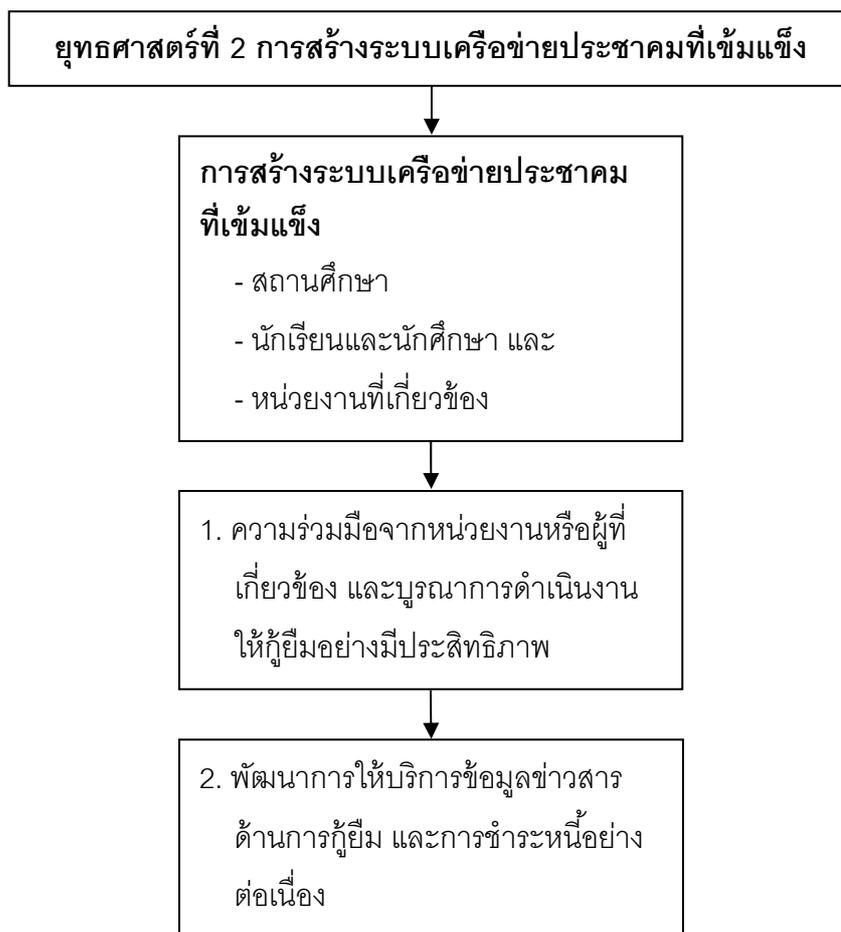
2. พัฒนาการให้บริการข้อมูลด้านการกู้ยืมและการชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง

เน้นผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปเผยแพร่ กิจกรรมวันครบรอบกองทุน กยศ. รวมทั้งเพิ่มช่องทางติดต่อสื่อสารกับผู้กู้ยืม สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่างๆ เช่น การให้บริการตอบปัญหาหรือข้อซักถามต่างๆ ผ่านทางช่องทางสื่อสารของกองทุน กยศ. เป็นต้น

ดังแสดงในภาพประกอบ 6 และ 7

ภาพประกอบ 6 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืม
และระบบบริหารจัดการหนี้ที่มีประสิทธิภาพ

ภาพประกอบ 7 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างระบบเครือข่ายประชาคมที่เข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ ได้แก่

1. กระทรวงศึกษาธิการ ควรนำยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืม และระบบบริหารจัดการหนี้ที่มีประสิทธิภาพ และยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างระบบเครือข่ายประชาคมที่เข้มแข็ง กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของกองทุน กยศ. เนื่องจากมีข้อดี ดังนี้

1.1 เป็นผลที่เกิดจากการรวบรวมข้อมูลของผู้ปฏิบัติงานจริง ซึ่งทำให้รับรู้ถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริง โดยเป็นการประเมินกองทุน กยศ. ที่อาศัยผลการวิเคราะห์ TOWS เพื่อพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและภายนอกของกองทุน รวมถึงคำนึงถึงสิ่งที่ผ่านมาและกำลังจะเกิดขึ้น

1.2 มีการกำหนดจุดหมายหลัก ที่มุ่งเน้นระบบติดตามของกองทุน กยศ. ผ่านเป้าหมายของกองทุน กยศ. รวมทั้งการทำความเข้าใจสถานการณ์และสภาพแวดล้อมกับผู้เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมและถูกต้อง

2. คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ควรดำเนินการในด้านหลักเกณฑ์การติดตามหนี้ของกลุ่มผู้ชำระหนี้คืนและกลุ่มผู้ค้างชำระหนี้ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การชำระหนี้ในเรื่องของกำหนดระยะเวลา และการดำเนินคดีตามกฎหมาย

3. สถานศึกษา ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบคุณสมบัติผู้ขอกู้ทุกราย พร้อมทั้งพิจารณาคัดเลือกผู้ขอกู้ให้ตรงตามหลักเกณฑ์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลให้ถูกต้องและเป็นจริง เช่น หากผู้กู้รายใดไม่ได้ทำการกู้ต่อในปีการศึกษาหน้า หรือมีการเปลี่ยนแปลงสถานะใดๆ ต้องแจ้งให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทราบภายใน 3 วันทำการ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระหว่างสถานศึกษาที่มีจำนวนผู้ค้างชำระหนี้กับผู้ค้างชำระหนี้มาก เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่ามีแนวทางเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ส่งผลต่อการปฏิบัติอย่างไร

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบติดตามของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของการบริหารจัดการในหลากหลายรูปแบบว่ามีแนวทางเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ส่งผลต่อการปฏิบัติอย่างไร